

Ordføreren (Ammihsbøll): Førend jeg gaaer videre i, at tage Ordet i denne Sag, som Ordfører for Udvalget, maa jeg tillade mig at bemærke, at ved mit tidligere Foredrag i denne Sag er indløben en Feil i Medskrivningen af dette. Der staaer nemlig i Folkestings-Lidenden Spalte 181 Ordet „Forvaltning“, som om jeg skulde have sagt, at det ikke stemmede med vor nærværende Forsatning, naar man skulde indvirke paa Forvaltningen ad hemmelige Veie. Jeg har ikke sagt „Forvaltningen“, men jeg har sagt „Folks Vel“, ikke heller „Folkets Vel“, men „Folks Vel“. Jeg antager, at Enhver vil forstaae, at der er ikke saa ganske ubetydelig en Forskiel. Jeg vil dernæst gaae videre, og tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvad der ogsaa falder i Dinene af sig selv, at forsaavidt Udvalget i sin Betænkning har deelt sig i to Afdelinger, da grunder det sig, idetmindste efter min Anskuelse, fornemmelig derpaa, at Fleertallet har maattet tage særdeles Hensyn til Befolkningen, altsaa Folkets formeentlige Ret i en Sag, som man har anseet for at vedkomme det reent Mennefskelige, om jeg maa bruge dette Udtryk, og derimod har Mindretallet mere troet at burde paasee Administrationens Ret til fri Virken i Udførelsen af dens Function, som naturligtvis ogsaa gaaer ud paa at gavne det Mennefskelige, saavel som at gavne det mere Reelle i Statens Omraade. Som Grund for Fleertallets Formening er for det Første nævnt i Betænkningen, at det i sig selv var det Naturlige, at enhver Ansøger eller Klager, som ved Lovgivning paalægges at erhverve Dyrigheds Erklæringer, tilstedes Adgang til at lære disses Indhold at kjende. Jeg kan ikke negte, at det

førefommer mig at være saa naturligt, at jeg ikke godt kan begribe, hvad Tvivl der kan være derom. Naar man søger om en Begunstigelse, og man vil opnaae denne Begunstigelse, saa er dog Niemedet kun, at erhverve Noget for sig selv og ikke erhverve Begunstigelse for Andre. Man er dog, synes jeg, ganske ligefrem raadig eller bør være raadig over, om en saadan Sag skal gaae frem eller ikke og dette er ogsaa erkjendt i selve Forordningen af 15de December 1820. Dette synes mig at staae saa tydeligt, som Noget kan staae i en Lov; der staaer nemlig i §. 8, som her omhandles i Særdeleshed, „at naar Ansøgningerne ere forsynede med alle fornødne Erklæringer, blive de forseglede at tilbageleveres til Supplicanterne“, altsaa naar de tilbageleveres til Supplicanterne, saa er det jo dog, synes mig, ganske ligefrem erkjendt, at det maa komme an paa Supplicanterne, om de skulle gaae videre eller ikke. Der er rigtignok Tilfælde, hvori Ansøgningerne ikke skulle tilbageleveres, men det er angivet i samme Paragraph at være ganske enkelte Tilfælde, og denne Enkeltighed er endnu begrændset mere i den Sætning „i Særdeleshed hvor Sagens Fremme paa nogen Maade interesserer det Offentlige.“ Det er altsaa i selve Anordningen antaget som en reen Undtagelse, at det Offentlige kan have nogen særlig Interesse i at fremme en saadan Sag. Det synes dog, at deri ligger ganske tydeligt og klart, at Supplicanten i alle de andre Tilfælde er Sagens Eier, og at det altsaa i disse er ham, det kommer an paa, om den skal fremmes eller ikke. Nu var det ogsaa besynderligt, om man skulde have en Eiendom, som man ikke maatte kjende, og som endog kunde vedrøre Ens Vre.